

1. Nüfusun çoğu Türk olan Selanik'te Yunan, Ermeni, Bulgar, Yahudi gibi çeşitli din, mezhep ve milletlerden insanlar bir arada yaşamaktaydı. Bu etnik ve kültürel zenginlikle birlikte şehirde farklı kültürlerin yan yana yaşama ortamı sağlanmıştı. Bu sayede Mustafa Kemal, yeni ve farklı fikirlere karşı açık olan bir ortamda yetişti. Mustafa Kemal'in farklı kültürleri tanınmasında, kendini geliştirmesinde, yenilikçi ve açık görüşlü bir insan olmasında Selanik büyük bir etkiye sahipti.

Yukarıda verilenlere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Selanik çok uluslu bir yapıya sahiptir.
- B) Kültürel farklılıklar görülmektedir.
- C) Selanik farklı fikirlere açık bir şehirdir.
- D) Selanik'te din ve ırk birliği hakimdir.

2. İtalya siyasi birliğini geç tamamladığından sömürgecilik yarışında diğer Avrupa devletlerine göre geç kalmış ve bu açığı kapatmak için 1911'de Osmanlı toprağı olan Trablusgarp'a saldırmıştır. Osmanlı Devleti'nin bölgeyi savunma imkânı olmadığı için bölgeye Mustafa Kemal ile birlikte bir grup subay gizlice gidip yöre halkını İtalyanlara karşı örgütlemiştir.

Yalnızca bu bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı Devleti askeri yönden zayıftır.
- B) İtalyanlar yayılmacı politika yürütmüşlerdir.
- C) Mustafa Kemal ve arkadaşları bölgeyi İtalyanlara karşı korumayı başarmışlardır.
- D) İtalya, Afrika'da etkin olmaya çalışmaktadır.

3. Mustafa Kemal Atatürk, yaşamının her döneminde yoğun bir şekilde kitap okumuştur. Ayrıca da yazmıştır. Askerî alanda "Cumalı Ordugâhı" siyasi alanda "Nutuk" ve sosyal-kültürel alanda "Geometri" kitabı ve "Vatandaş İçin Medeni Bilgiler" isimli eserleri kaleme almıştır.

Yukarıda verilen bilgilerde Mustafa Kemal'in hangi kişisel özelliği vurgulanmıştır?

- A) Çok yönlülüğü
- B) İleri görüşlülüğü
- C) İnkılâpçılığı
- D) Vatanseverliği

4. Atatürk için, iyi bir askerdi, demek yeterli olmaz. O her alanda kendini geliştirmeye özen göstermiş ender bir kişidir. Ömer Naci ile edebiyat ve hitabet gücünü artırırken, öğretmeni Tevfik Bey ile tarihin derinliklerine inmenin önemini fark etmiş; Namık Kemal'i okurken vatanseverliğini, Ziya Gökalp ile milliyetçilik duygularını geliştirmiştir. Öğrendiği bilgiler ve geliştirdiği duygular ile ülkeye yenilikler getirmiş, halka faydalı işler yapmıştır. O önemli bir komutan, siyasetçi, yazar ve başöğretmendir. Başka milletlere örnek olmuş eşsiz bir dünya lideridir.

Verilen bilgiden hareketle Mustafa Kemal Atatürk'ün hangi kişilik özelliğine ulaşılamaz?

- A) Çok yönlülük
- B) İleri görüşlülük
- C) İnkılâpçılık
- D) Evrensellik

5. İngiltere, Rusya'nın Boğazlar'a hâkim olarak sıcak denizlere inmesini çıkarlarına aykırı buluyor, Rusya'ya karşı Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü savunuyordu. 19. yüzyılın sonlarına doğru petrolün önem kazanması, yeni bir güç olarak ortaya çıkan Almanya ve İtalya tehlikesi, artan sömürgecilik rekabeti karşısında İngiltere politika değiştirmiş, Osmanlı toprak bütünlüğünü savunmaktan vazgeçmiştir. Hatta Osmanlı Devleti'nin parasını peşin ödeyerek yaptırdığı iki savaş gemisine el koymuştur. Almanya ise ekonomisi çökmüş, askeri olarak yetersiz olan Osmanlı Devleti ile ittifak arayışına girmiştir.

Birinci Dünya Savaşı öncesinde yaşanan bu gelişmelere göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) İngiltere Arap topraklarını Osmanlı'dan koparmak istemektedir.
- B) Osmanlı Devleti topraklarını tek başına koruyamamaktadır.
- C) Almanya Osmanlı'nın tekrar siyasi bir güç olmasını istemektedir.
- D) Osmanlı Devleti jeopolitik olarak önemli bir konuma sahiptir.

6. Mustafa Kemal, 13 Ekim 1918 tarihinde Halep'ten çektiği telgrafta, Mondros Ateşkes Antlaşması'nın şartlarını çok ağır bulduğuyla ilgili şunları belirtmiştir:

"Mondros Ateşkesi, Osmanlı Devleti'nin müttefikleriyle beraber sürüklendiği acı yenilginin yüz kızartacak bir sonucudur. Bu ateşkes maddeleri Türk topraklarını yabancıların işgaline sunmuştur. Yine bu ateşkes maddeleri Sevr Antlaşması'nın hükümlerinin de kolaylıkla kabul ettirilebileceği fikrini işgalcilere mümkün ve normal gösterdi."

Yukarıda verilen bilgilere göre anlaşma hakkında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Bu anlaşma ülke topraklarını işgallere açık hale getirmiştir.
- B) Osmanlı Devleti ve müttefikleri mağlubiyet yaşamıştır.
- C) Sevr Antlaşması'nın maddelerini uygulanabilir hale getirmiştir.
- D) Osmanlı Hükümetiyle ortak hareket edilmesini zorunlu kılmıştır.

7. İtilaf Devletleri, Mondros Ateşkes Antlaşmasının 7. Maddesini dayanak göstererek Osmanlı topraklarını işgale başladı. Bunun üzerine vatani iç ve dış düşmanlara karşı savunmak için silahlı direniş örgütleri olan "Kuvâyı Milliye " oluşturuldu. Büyük çoğunluğu sivil halk tarafından oluşturulan Kuvâyı Milliye birlikleri düzenli ordu kurulana kadar işgalci devletlere karşı mücadele etti.

Aşağıda verilenlerden hangisi Kuvâyı Milliye birliklerinin millî mücadeleye olan katkılarından değildir?

- A) Halk arasında millî şuurun canlanmasına yardımcı oldular.
- B) İşgalci kuvvetlere karşı mücadele ederek iç bölgelere ilerlemesini yavaşlattılar.
- C) Düşmana karşı büyük başarılar elde ederek düşmanı tamamen yurttan attılar.
- D) TBMM' ye karşı çıkan isyanların bastırılmasında etkili oldular.

8. Mustafa Kemal'e göre bağımsızlıktan yoksun bir millet, ne kadar zengin ve refaha kavuşturulmuş olursa olsun, uygar insanlık karşısında uşak olmak durumundan yüksek bir muameleye lâyık olamazdı. Yabancı bir devletin himaye ve desteğini kabul etmek, insanlık özelliklerinden yoksunluğu, beceriksizlik ve miskinliği itiraftan başka bir şey değildi. Gerçekten bu aşağı dereceye düşmemiş olanların isteyerek başlarına bir yabancı getirmelerine asla ihtimal verilemezdi.

Sivas kongresinde alınan kararlardan hangisi bu düşünceyle örtüşmektedir?

- A) Kuvayı Milliyeyi tek kuvvet tanımak ve milli iradeyi hakim kılmak temel esastır.
- B) Manda ve himaye kabul edilemez.
- C) Milli iradeyi temsil etmek üzere, Meclis-i Mebusan'ın derhal toplanması mecburidir.
- D) Tüm yararlı cemiyetler, "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" adı altında genel bir teşkilat olarak birleştirilmiştir.

9. Basının önemini çok iyi bilen Mustafa Kemal Paşa bu konu üzerinde önemle duruyordu. Milli Mücadele ile ilgili bilgilerin halka ulaştırılması gerektiğine inanıyordu. Bunun için İrade-i Milliye ile Hâkimiyet-i Milliye gazeteleri çıkarılacak ve Anadolu Ajansı kurulacaktı.

Buna göre Milli Mücadele Dönemi'nde basın yoluyla;

- I. Ülkenin durumu ile bilgi vermek,
 - II. Milli Mücadele ile ilgili alınan kararları millete duyurmak,
 - III. Milli bilincin uyarılmasını sağlamak
- amaçlarından hangilerinin gerçekleştirilmeye çalışıldığı söylenebilir?**

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

10. Yurt genelinde yapılan seçimlerin ardından toplanan Son Osmanlı Mebusan Meclisi, 12 Ocak 1920' de İstanbul'da toplanmıştır. Millî davaya inanan milletvekilleri "Felah-ı Vatan" adıyla bir grup kurmuştur. Mustafa Kemal'in belirlediği programlar doğrultusunda kabul edilen Misak-ı Millî kararlarından bazıları şunlardır:

- Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandığında elde kalan Türk toprakları ayrılmaz bir bütündür.
- Millî ve ekonomik gelişmemizi engelleyen siyasî, adlî ve malî sınırlamalar kaldırılmalıdır.
- Azınlık hakları, komşu ülkelerdeki Müslüman halkın da aynı haklardan yararlanması koşuluyla kabul edilecektir.

Verilen maddeler ile aşağıdaki yorumları eşleştirirsek hangisi dışarıda kalır?

- A) Egemen ve bağımsız devlet anlayışı benimsenmiştir.
 B) Ulusal egemenlik büyük oranda hayata geçirilmiştir.
 C) Uluslararası eşitlik ilkelerine uygun hareket edilmiştir.
 D) Millî sınırların koruma altına alınması hedeflenmiştir.

11. Kuvâyı Millîye birlikleri bölgesel olarak kurulmuş, bulundukları bölgeleri kurtarmayı amaçlamışlardır. Ancak halktan zorla para ve yardım toplamaları ve bu durumun halkın tepkisine yol açması, Kuvâyı Millîye komutanlarının merkezi otoriteden uzak, başlarına buyruk hareket etmeleri, kafalarına göre yargılamalar yapmaları, savaş bilgi ve tekniğinden yoksun olmaları, Gediz taarruzunun başarısızlıkla sonuçlanması gibi nedenler Kuvayı Milliye birliklerinin kaldırılmasında etkili olmuştur.

Buna göre Kuvâyı Millîye birliklerinin kaldırılmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Askeri disiplinden yoksun olmaları
 B) Düşmanın ilerleyişini durduramamaları
 C) Hukuk dışı ve adaletsiz tutumları
 D) TBMM'ye karşı isyan etmeleri

12. Anayasa, bir devletin yönetim biçimini belirtir. Bireylerin temel haklarını güvence altına alırken devletin temel organlarının nasıl kurulup işleyeceğini belirler.

Bu bilgiye göre 20 Ocak 1921 tarihinde kabul edilen Teşkilat-ı Esasiye Kanunu ile ilgili olarak,

- I. Millî Mücadele'nin hukuki niteliğini güçlendirmiştir.
 II. Yeni bir Türk devletinin kurulduğunu göstermiştir.
 III. Millî varlığa resmî bir kimlik kazandırmıştır.

sonuçlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
 C) II ve III D) I, II ve III

13. Gerçekten, milletimiz düşmanın hazırlıklarına karşılık vermek için hiçbir fedakârlıktan çekinmedi. Ordumuzu takviye için para, insan, silah, hayvan, araba velhasıl her ne lazımsa büyük bir heves ile bol bol verdi. Avrupa'nın en mükemmel araç ve silahları ile donanmış olan Konstantin ordusundan, ordumuzun teçhizat itibari ile de geri kalmamasını ve hatta ona üstün olabilmesi gibi inanılmaz mucizeyi Anadolu halkının fedakârlığına borçluyuz..."

Buna göre Türk halkının;

- I. Milli birlik ve beraberlik,
 II. Milli egemenlik,
 III. Topyekûn mücadele,
 IV. Fedakârlık

davranışlarından hangilerini gösterdiği söylenebilir?

- A) I, III ve IV B) I, II ve III
 C) II, III ve IV D) I, II, III ve IV

14. Maarif Kongresinin açılışına ilişkin Hakimiyeti Millîye gazetesinde çıkan baş yazıda şöyle denilmektedir:

"Mustafa Kemal Paşa, Üçüncü Yunan Taarruzunun en ateşli zamanında muallim ordusunun gelecek vazifesiyle meşgul bulunuyor. Bu asil ve yüce örnek, Türk tarihinin benzeri ender bulunan kıymetli hatıralarından biri olacaktır."

Metne göre Maarif Kongresinin toplanması ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yunan saldırısı önemsiz görülmüştür.
- B) Savaş nedeniyle kongreye katılım beklenenden az olmuştur.
- C) Kongrenin toplanması, eğitime verilen önemi göstermektedir.
- D) Atatürk, savaş devam ederken bu kongrenin toplanmasını istememiştir.

15.

"Millet fertleri, yalnız düşman karşısında bulunanlar değil, köyde, evinde, tarlasında bulunan herkes silahla vurulan savaşçı gibi kendini vazifeli sayarak bütün varlığını mücadeleye verecekti. Bütün maddi ve manevi varlığını yalnız vatan savunmasına vermekte ağır davranan ve müsamaha gösteren milletler savaş ve çarpışmayı gerçekten göze almış ve başarabileceklerine inanmış sayılmazlar."

Mustafa Kemal

Mustafa Kemal'in Söylev'deki açıklaması aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Teşkilatı Esasiye Kanunu -TBMM'nin önemi
- B) İzmir İktisat Kanunu - Millî ekonominin önemi
- C) Hıyaneti Vataniye Kanunu -TBMM'ye karşı isyanlar
- D) Tekalifi Milliye Emirleri -Topyekûn savaş

16.

- Batı Cephesi'nde kazandığımız Sakarya Meydan Savaşı ile Yunan ordusunun taarruz gücü kırılmış, Yunanlılar savunmaya geçerken Türk ordusu taarruz hazırlıklarına başlamıştır.
- Savaş ustaca yöneten Başkomutan Mustafa Kemal'e TBMM tarafından gazilik unvanı ve mareşallik rütbesi verildi. Başkomutanlık yetkisini TBMM üç ay süreyle uzattı.
- Güney Cephesinde düzensiz halk birlikleri ile savaşan Fransa beklemeye başlamıştı. Sakarya zaferinden sonra Fransa TBMM Hükümeti ile Ankara Antlaşması'nı imzalayarak işgal ettiği Güney Anadolu topraklarından çekildi.

Verilenlere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Batı Cephesi'ndeki savaşlar diğer cepheleri de etkilemiştir.
- B) İtilaf Devletleri arasında ayrılıklar meydana gelmiştir.
- C) Zafer hem yurt içinde hem de uluslararası alanda etkili olmuştur.
- D) Sakarya meydanında yenilen Fransa güney topraklarımızı boşaltmak zorunda kalmıştır.

17. 1921'de kazanılan Sakarya Savaşı'nın ardından Türk ordusu saldırı yapmak için yaklaşık 1 yıl bekledi. Ağustos 1922'de başlayan Büyük Taarruz Savaşı ile Yunanlılar Anadolu'dan çıkarıldı.

Büyük Taarruz Savaşı için Türk ordusunun bu bekleyişinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtilaf Devletlerinin ateşkes önerilerini değerlendirmek
- B) Ordunun saldırı gücüne ulaşmasını sağlamak
- C) İstiklal Mahkemelerinin kurulmasına zaman kazandırmak
- D) Osmanlı yönetiminden siyasi destek almak

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D	C	A	B	C	D	C	B	D	B
11	12	13	14	15	16	17			
D	D	A	C	D	D	B			

İl ÖDM sorularından derlenmiştir...